

Europski panel građana i građanki o energetskej učinkovitosti

Sažetak trećeg sastanka

[12. – 14. travnja 2024.]

Ukratko...

Na trećem i posljednjem sastanku europskog panela građana i građanki o energetske učinkovitosti u Bruxellesu od 12. do 14. travnja sastalo se 150 sudionika iz cijelog EU-a. Vikend je bio posvećen raspravama i dovršavanju preporuka građana.

Zaključno, doneseno je 13 preporuka koje se uglavnom odnose na tri sektorske teme (zgrade, prijevoz i energetska infrastruktura) i tri opća pitanja (socijalna pravda, EU u globalnom gospodarstvu i interesi različitih dionika). Nakon glasanja, konačne preporuke predane su Marošu Šefčoviću, izvršnom potpredsjedniku Europske komisije zaduženom za europski zeleni plan, međuinstitucijske odnose i predviđanja.

Što slijedi?

Preporuke građana i građanki trebale bi doprinijeti izradi budućih inicijativa Komisije, prije svega prijedloga Komisije za Preporuku o načelu „energetska učinkovitost na prvom mjestu” koji se očekuje tijekom ove godine.

Ostanimo u kontaktu!

Ostat ćemo u kontaktu sa svim sudionicima i organizirati događanje radi pružanja povratnih informacija o tome kako su vaše preporuke uzete u obzir.

Htjeli bismo ostati u kontaktu s vama i za buduća događanja. Zato uspostavljamo mrežu bivših sudionika europskih panela građana i građanki i drugih europskih projekata uključivanja građana. Ako **ne želite** sudjelovati u toj mreži, pošaljite nam e-poruku na COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu pa ćemo vas ukloniti s popisa primatelja e-poruka.

Izbor fotografija sa sastanaka panela možete pronaći u našoj [galeriji fotografija](#). Slobodno ih podijelite sa svojim prijateljima, obitelji i na društvenim mrežama!

Glavna uprava Europske komisije za energetiku izdaje [mjesečni bilten](#) s najnovijim vijestima, događajima i publikacijama na temu energetike. Na taj se bilten možete pretplatiti [ovdje](#).

Više informacija o energetskej politici EU-a možete pronaći ovdje: [Energetika - Europska komisija \(europa.eu\)](#).

Možete nas i pratiti na X-u (bivšem Twitteru): [21 Energy4Europe EU \(@Energy4Europe\) / X \(twitter.com\)](https://twitter.com/Energy4Europe)

[Internetska rasprava o energetskej učinkovitosti](#) još uvijek traje na Platformi za građanski angažman. Pogledajte o čemu je riječ i podijelite dojmove o panel-raspravama s građanima iz cijelog EU-a.

Što možemo naučiti iz posljednjeg sastanka?

Prvi dan: sažetak prethodnog sastanka, povratne informacije od Odbora stručnjaka i priprema radnih skupina

Građani su se u petak okupili na plenarnom sastanku s članovima Odbora stručnjaka i pokušali odgovoriti na sljedeće pitanje: „Kako EU može staviti energetska učinkovitost na prvo mjesto i omogućiti građanima, javnim tijelima i poduzećima da u potpunosti iskoriste njezine prednosti?“.

Na početku sastanka Paula Pinho, **direktorica za pravednu tranziciju, potrošače, energetska učinkovitost i inovacije pri Glavnoj upravi za energetiku**, iznijela je povratne informacije o nacrtu preporuka koje su građani izradili u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvome mjestu”. Prema njezinim riječima: *Ovaj europski panel građana i građanki pokazao se kao izvanredna prilika za napredak i novo je iskustvo i za vas i za nas. Savjeti na temu politike energetske učinkovitosti EU-a izravno od građana dobrodošli su i korisni. Vaše su preporuke usmjerene na pitanja koja želimo riješiti: cijenu energije, društvenu pravdu, energetske zajednice i promet. Istodobno ste nam ponudili novu i svježju perspektivu.*

Zatim su članovi Odbora stručnjaka komentirali nacrt preporuka:

Reinhard Six, neovisni konzultant i stručnjak za financiranje energetske učinkovitosti: *Davanje prednosti energetskej učinkovitosti*

podrazumijeva ulaganja u rješenja koja smanjuju potrošnju energije. Kako sve to financirati na način koji je profitabilan za ulagače (vlasnike nekretnina, javna tijela, poduzeća)?

Arianna Vitali, glavna tajnica, Koalicija za uštedu energije: *U području prometa imamo dvije preporuke. Budući da 30 % ukupne energije potrošene u Europi otpada na sektor prometa, naše odluke u pogledu mobilnosti izravno utječu na našu potrošnju energije i moramo se pobrinuti da prednost dajemo javnim i privatnim prijevoznim rješenjima na električni pogon.*

Robert Nuij, zamjenik načelnika Odjela za politiku energetske učinkovitosti i financiranje, GU ENER: *Velik je broj preporuka usmjeren na lokalnu razinu, primjerice na energetske zajednice, što je vrlo vrijedno jer nam daje izravan uvid u iskustva ljudi na terenu.*

Tijekom poslijepodnevni sati građani su bili podijeljeni na dva manja sastanka kako bi raspravili o nacrtu preporuka i razmijenili ideje.

Drugi dan: dovršetak preporuka

U subotu su građani i građanke u 12 skupina dovršavali svoje preporuke; rad se nadovezao na rasprave od prethodnog dana. Svaka je skupina odabrala „ambasadora” koji je predstavio zaključke početnih rasprava o preporuci svoje skupine i usporedio ga sa sličnim ili povezanim nacrtom.

U drugom dijelu sastanka sudionici su se osvrnuli na ključna pitanja za dovršetak svojih preporuka:

- *Zašto vam je ova preporuka važna?*
- *Kakve kompromise biste prihvatili?*
- *Kako ova preporuka doprinosi energetske učinkovitosti i kako pomaže integrirati načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u donošenje odluka?*
- *Što će se promijeniti u Europi ako se provede?*
- *Kakve će promjene ova preporuka uvesti u vašem životu i u vašoj zajednici?*

Članovi Odbora stručnjaka bili su na raspolaganju kako bi odgovorili na preostala pisana pitanja i na ona postavljena uživo. Kraj dana bio je posvećen poboljšanju teksta preporuka (naslova, objašnjenja i obrazloženja) kako bi se osigurala jasnoća i preciznost. Posrednici su se pobrinuli za slaganje unutar skupina.

Treći dan: predstavljanje konačnih preporuka i glasovanje

U nedjelju su se građani i građanke ponovno okupili na plenarnom sastanku kako bi predstavili 13 konačnih preporuka i za njih glasovali upotrebom ljestvice s ocjenama od 1 do 6.

Kako bi se jamčila transparentnost, glasovi su prebrojani u prisutnosti građana promatrača. Najstariji član panela Antanas i najmlađa članica Martina osobno su ih predstavili **izvršnom potpredsjedniku Marošu Šefčoviču**.

Izvršni potpredsjednik Maroš Šefčovič zahvalio je svim građanima i građankama (njima 150) na sudjelovanju, predanosti i naporom radu još **od veljače**.

Panel je zaključio **Richard Kuehnel, direktor za predstavništva i komunikaciju u državama članicama u Europskoj komisiji (GU COMM)** i zahvalio građanima na angažmanu i predanosti tijekom triju sastanaka riječima: *Moji kolege u GU-u ENER impresionirani su vašim radom i vrlo usmjerenim preporukama. Postali ste stručnjaci u energetici, ali i u demokraciji. Objavit ćemo izvješće kako bismo odgovorili na vaše preporuke i ostat ćemo s vama u kontaktu.*

Dnevni red trećeg sastanka

PRVI DAN	
14:30 – 15:10	Uvodne riječi GU-a ENER (Paula Pinho) i GU-a COMM te osvrt na drugi sastanak
15:10 – 16:20	Plenarni sastanak: usklađivanje nacrtu preporuka s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu”: rasprava
16: 50 – 18:25	Prvi manji sastanak (dvorana Gasperi): povratne informacije o preporukama 1 do 6 Odbora stručnjaka i rasprava. Drugi manji sastanak (dvorana Mansholt): povratne informacije o preporukama 7 do 12 Odbora stručnjaka i rasprava
18:25 – 18:30	Predviđanja (na temelju manjih sastanaka)
DRUGI DAN	
9:00 – 10:30	Prva radna cjelina: sažetak informacija sa sastanaka od petka + povratne informacije o preporukama drugih skupina
11:00 – 12:30	Druga radna cjelina: rasprava o proširivanju preporuka

14:00 15:30	–	Treća radna cjelina: povratne informacije o preporuci druge skupine (30 min), slanje ambasadora drugoj skupini radi ispitivanja (15 min), uređivanje vlastitih preporuka (45 min)
16:00 17:30	–	Četvrta radna cjelina: završno uređivanje preporuka Povratne informacije i najava programa za nedjelju

TREĆI DAN

9:30 9:50	–	Aktivnost za motiviranje i dobrodošlica Dojmovi građana i građanki o Centru za znanje i informiranje
9:50 11:20	–	Predstavljanje preporuka 1 do 8 i rasprava o njima Zajednička ocjena preporuka 1 do 8
11:50 12:30	–	Predstavljanje preporuka 9 do 12 i rasprava o njima Zajednička ocjena preporuka 9 do 12
12:30 12:45	–	Dobrodošlica izvršnom potpredsjedniku Marošu Šefčoviću: kratki razgovor Zajednička fotografija s izvršnim potpredsjednikom Marošem Šefčovićem
12:45 13:20		Rezultati glasovanja u nazočnosti izvršnog potpredsjednika Maroša Šefčovića
13:20 13:30		Završne riječi iz glavne uprave COMM (Richard Kuehnel) i moderatorskog tima

Kliknite [ovdje](#) da biste pogledali snimku plenarnog sastanka od petka.

Kliknite [ovdje](#) da biste pogledali snimku plenarnog sastanka od nedjelje.

Intervencije za vrijeme plenarnog sastanka

Jan Rosenow, direktor Europskih programa,
Projekt regulatorne pomoći

Robert Nuij, zamjenik načelnika Odjela za
politiku energetske učinkovitosti i financiranje,
GU ENER

Pierre Schellekens, direktor za energetske
politiku: strategija i koordinacija, GU ENER

Arianna Vitali, glavna tajnica, Koalicija za
uštedu energije

Camille Defard, voditeljica Energetskog centra
Jacques Delors

Reinhard Six, neovisni konzultant i stručnjak za
financiranje energetske učinkovitosti

Vaši najdraži trenutci panela

Anthony, Malta: „Najbolje od svega je to što sam upoznao ljude iz cijele Europe; od drugih se može naučiti jako puno. Uz to, prvi put sam vidio vlastitim očima koliko se EU trudi doprijeti do građana. Bilo je to jako lijepo iskustvo.”

Isabel, Portugal: „Mislim da je najvažniji dio bio prvi plenarni sastanak, bio je izvrstan; vidjelo se da se 27 zemalja ujedinilo i zajednički posvetilo jednoj temi. To je bio pravi primjer participativne demokracije i doista sam uživala u tome.”

Lora, Belgija: „Kad bih morala odabrati jedan trenutak, to bi bio onaj kad smo prve subote u radnim skupinama govorili o posebnostima i sličnostima naših zemalja u pogledu energetske učinkovitosti, to je bilo iznimno zanimljivo.”

Paul, Francuska: „Ono po čemu ću pamtiti ovaj panel je raznolikost kultura i sadržajnost intervencija. Mnogo sam naučio o različitim zemljama i za mene je ovo bilo odlično iskustvo.”

Felipe, Španjolska: „Ovo je bio moj prvi put u inozemstvo, prvi put sam u životu sjeo u zrakoplov. Bilo mi je zadovoljstvo upoznati ljude iz Španjolske i iz cijele Europe. Vrlo sam zahvalan na ovoj prilici.”

Christophe, Austrija: „Unatoč razlikama u mišljenjima, uspjeli smo surađivati i postići dogovor. Svi su bili uključeni i mnogo sam naučio o energetske učinkovitosti.”

Glavni doprinosi s Platforme za građanski angažman

150 odgovora 43 951 posjetitelja
stranice

83 548 pregleda

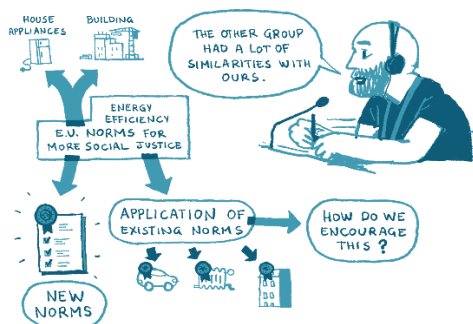
782 računa 124 komentara
podrške

201 reakcija

[Posjetite Platformu za građanski angažman](#)

Vikend iz perspektive našeg grafičara Sylvaina Mazasa

Za treći sastanak Sylvain Mazas grafički je prikazao konačne preporuke; na vizualno zanimljiv način prenio je rad panela, što je uvelike doprinijelo dinamici sastanka. U nastavku je nekoliko takvih primjera:

13 konačnih preporuka

Ovdje možete pronaći [13 konačnih preporuka](#) koje ste dostavili Europskoj komisiji. Trenutačno su dostupne samo na engleskom. Obavijestit ćemo vas kad budu prevedene na ostale jezike.